

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Түбән Мактама бистә Советы

КАРАРЫ

23 май 2022 ел

№52

Әлмәт муниципаль районы
«Түбән Мактама ш.т.б.»
муниципаль берәмлеге
территориясендә жирләү
эшен оештыру турында

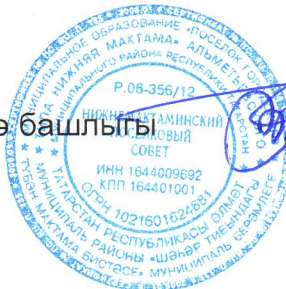
«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә, Әлмәт шәһәре прокуратурасының 2022 елның 15 февралендагы 02-08-02/47-2022 номерлы протестын исәпкә алып

Түбән Мактама бистә Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Әлмәт муниципаль районы «Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү эшен оештыру турында Нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Әлмәт муниципаль районы Түбән Мактама бистә Советының 2009 елның 08 июлендәге 23 номерлы «Әлмәт муниципаль районы «Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында» ны карары үз көчен югалткан дип санарга.
3. Әлеге карарны Түбән Мактама шәһәр тибындагы бистәсе һәм Тихоновка авылы территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU), «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренең Әлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Түбән Мактама шәһәр тибындагы бистә башлыгы

Р.А. Бадретдинов

Әлмәт муниципаль районы
Түбән Мактама бистә Советының
2022 елның 23 маендагы
52 номерлы карарына
1 нче кушылта

Әлмәт муниципаль районы
«Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге
Территориясендә жирләү эшен оештыру турында нигезләмә

I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 ӨЛӘШ. ХОКУКИЙ ЖАЙГА САЛУ ПРЕДМЕТЫ

1. Өлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба—8-ФЗ номерлы федераль закон) нигезендә эшләнде., СанПин 2.1.3684-21, «Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, халыкны эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарын эксплуатацияләүгә, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактик) чаралар оештыру һәм үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары (алга таба – СанПин 2.1.3684-21), Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге Уставы белән Әлмәт муниципаль районының «Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге территориясендә, шул исәптән Әлмәт муниципаль районының «Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү эшен оештыру белән бәйлә мөнәсәбәтләренә жайга сала:

- 1) зиратларның эшчәнлек тәртибен билгели;
- 2) жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели.

2. Әлмәт муниципаль районының «Түбән Мактама ш.т.б.» муниципаль берәмлеге (алга таба - авыл жирлеге), Түбән Мактама ш.т.б. зират жирләү урыны булып тора. Мәрхүмнең ихтыяры белдерелмәгән очракта, гамәлләрне хәл итүгә хатыннары, якин туганнары (балалары, ата-аналар, уллыкка алынган балалары, туганнары, бертуган апалары, туганнары, оныклары, бабай, әбиләр), башка туганнары яки вафат булган затның законлы вәкиле, ә алар булмаганда мәетне күмүне үз өстенә алган башка затлар (яисә жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт башкара) хокуклы.

Зират жирле үзидарә органы карамагында.

Авил жирлеге территориясендә зиратларның эшчәнлеге гражданныр тарафыннан мөстәкыйль рәвештә башкарыла.

3. Бу Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр жирләү һәм жирләү эше турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

2 ӨЛӘШ. ЖИРЛӘУ ЭШЕН ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

4. Жирлек территориясендә жирләү эшен оештыру Әлмәт муниципаль

районының Түбән Мактама бистә башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.

5. Жирлектә жирләү мәрхүмнең мәетен жирләү юлы белән башкарыла.

6. Жирлек территориясендә жирләү урыннары, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә, үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү өчен аларда төзелә торган зиратлар булган жир участкалары рәвешендә оештырыла.

7. Жирлек территориясендәге зиратлар иҗтимагый булып санала.

8. Жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле орган:

1) 8-ФЗ номерлы федераль закон һәм САНПИН 2.1.3684 21 нигезендә зиратны урнаштыру өчен жир кишәрлеге бирә;

2) мәрхүмне зиратта жирләү өчен жир участогы бирә;

3) күмелгән урыннарны исәпкә алу (теркәү) кенәгәсендә исәпкә алу алып бара;

4) жирләү эшен оештыру мәсьәләләренә кагылышлы агымдагы документларны саклауны тәэмин итә;

5) зиратны төзекләндерү һәм карап тоту эшләрен оештыра;

6) Россия Федерациясе законнары нигезендә жирләү эшен оештыру өлкәсендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра;

7) жирләү буенча хезмәтләренә гарантияле исемлеге нигезендә, Россия Федерациясе Пенсия фондының, Россия Федерациясе Социаль иминият фондының тиешле бүлекләре, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары белән килешенеп күрсәтелә торган хезмәтләренә хакын раслай.

II БҮЛЕК. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

3 ӨЛЕШ. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР ҺӘМ ЗИРАТЛАРНЫ ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАШТЫРУ

9. Зиратлар, санитар һәм экологик таләпләргә үтәп, күрсәтелгән максатларда бирелгән жир кишәрлекләрендә вәкаләтле орган тарафыннан оештырыла.

10. Зират территориясе түбәндәге зоналарны карап тотарга тиеш:

1) административ-хужалык зонасы.

Административ-хужалык зонасында хужалык ихтияжлары өчен китерелгән су белән тутырылган су савыты, каберләргә карау өчен инвентарь, жәмәгать бәдрәфе каралган;

2) ритуаль зона.

Ритуаль зонада матәм һәм матәм йолалары уздыру өчен матәм павильоны урнаштырыла;

3) күмү урыннары.

Жирләү зонасы зиратның төп функциональ-территориаль зонасы булып тора, ул юл челтәре ватылган рәткә бүленгән территория һәм һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар.

Зират территориясе коймаланырга тиеш.

4 ӨЛЕШ. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕН ОЕШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

11. Зират территориясе жиһазландырылачак:

1) рәсми белдерүләргә, эш режимын, шулай ук башка кирәкле мәгълүматны урнаштыру өчен стенд;

2) 65 СанПин 2.1.3684 21 пункты нигезендә жиһазланган каты коммуналь калдыкларны жыю өчен контейнер майданчыклары.

12. Зират май аеннын алып сентябрь аена кадәр көн саен 9дан 19 сәгатькә кадәр һәм октябрь аеннын апрельгә кадәр 9 дан 17 сәгатькә кадәр ачык.

13. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

14. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

1) жирләү урыннарын, һәйкәлләрне, истәлекле билгеләрне, кабер һәм мемориаль корылмаларны, зиратларны жимерү, юк итү, территорияне чүпләү;

2) яшел үсентеләрне жимерергә яки юк итәргә;

3) хайваннарны йөртәргә;

4) янгын куркынычсызлыгы таләпләрен бозарга;

5) балчык һәм ком чыгару, агач кисү;

6) әлеге Нигезләмәнең 16, 17 пунктларында күрсәтелгән автотранспорт чараларыннан тыш, автомобильләрдә, мотоциклларда, велосипедларда, мотороллерларда хәрәкәт итәргә;

7) ябылганнан соң зират территориясендә йөрү.

15. Зиратка килүчеләргә каберләренә карау өчен зиратта булган инвентардан бушлай файдалану мөмкинлегә бирелә.

16. Гәүдә белән табут ташый торган транспорт чарасы, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокукына ия.

17. Инвалидлар зират территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокукына ия.

18. Жирләү участогын төзекләндерү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөртү рөхсәт ителә.

5 ӨЛЕШ. КҮМҮ УРЫННАРЫН УРНАШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

19. Жирләү урыннары каберлекләр рәвешендә мәетне күмү өчен жир участогы бирү юлы белән оештырыла.

Каберне әзерләү һәм жир кишәрлегендә күмү хокукын раслаучы документ-вәкаләтле орган тарафыннан жирләү турында белешмә (нигезләмәнең 1 нче кушымтасы) тора.

20. Жирләү урыннары, законнар нигезендә билгеләнгән каберлекләренә әзерләү кагыйдәләрен һәм исәпкә алып урнаштырыла.

21. Жирләү өчен бирелә торган жир кишәрлегенәң майданы 3 кв. м. артык түгел.

22. Жирләү турында мәрхүмнең ихтиярын үтәү «Жирләү һәм жирләү эше турында» 8-ФЗ номерлы Федераль законның 5, 6, 7 маддәләрен исәпкә алып башкарыла.

23. Кабернең тирәнлегә 2 метрдан да ким булмаска тиеш.

24. Зират территориясендәге каберлекләренә исәпкә алу (теркәү) каберлекләренә исәпкә алу кенәгәсендә вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла. (Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы).

25. Каберлекләренә исәпкә алу (теркәү) китабы ел саен төзелә һәм вәкаләтле орган тарафыннан жирләүгә теркәү номерларын өзлексез бирү ысулы белән үткәрелә.

III БҮЛЕК. ЖИРЛӘУ УРЫННАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӨЛӨРӨ 6 ӨЛЕШ . ЗИРАТЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӨР

26. Зиратлар, Нигезләмәнең II бүлегендә каралган таләпләрне исәпкә алып, санитар һәм экологик таләпләргә туры килә торган хәлдә булырга тиеш.

27. Зиратны карап тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелә торган контракт нигезендә гамәлгә ашырыла.

7 ӨЛЕШ. КҮМҮ УРЫННАРНЫ, ҺӘЙКӨЛЛӨРНЕ, ИСТӨЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӨРНЕ, КАБЕР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӨР

28. Жирләү участогын рәсмиләштерү жирләү кварталын һәм бөтен зиратны рәсмиләштерүнең бердәм системасына туры килергә тиеш.

29. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар билгеләнгән жир участогы чикләрендә билгеләнә. Бирелгән жир участогыннан читтә урнаштырылган һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар сүтелергә тиеш. Мактаулы һәм хәрбиләр күмелгән урыннарда һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш.

30. Гражданныр билгеләнгән һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар аларның милкә булып тора.

31. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалардагы язулар, чыннан да, үлгән кешеләр турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

32. Каберлекләргә, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмаларны карау, чүп-чарны махсус билгеләнгән урынга (контейнер) чыгару һәм жыю өчен жирләү урыныннан җаваплы зат тарафыннан яисә килешү төзегәндә, зират территориясендә мондый хезмәтләр күрсәтүче хужалык итүче субъект көчә белән башкарыла.

33. Күмү, яшәү урыны өчен белешмәләр өчен җавапы зат булмаса, каберлекләргә, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар өчен җаваплы зат булмаса, чүп-чарны күмү урыннарыннан махсус билгеләнгән урынга (контейнерга) чыгаруны вәкаләтле орган тәмин итә.

Түбән Мактама шәһәр тибындагы бистә башлыгы

Р.А. Бадретдинов

Әлмәт муниципаль районы «Түбән Мактама
ш.т.б.» муниципаль берәмлеге
территориясендә күмү
эшләрен оештыру турындагы
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

КҮМҮ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘ

« ____ » _____ 20__ ел.

№ _____

Бирелде _____
(жирләү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы -
булган очракта); юридик затның тулы исеме (юридик зат өчен).

Жирләү өчен (күмү) _____
(вафат булган кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булган
очракта)
Жирләү датасы _____

Жирләү урыны _____
(зират исеме, адресы),

Алдым: _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), таныклык алган затның
имзасы)

_____
жирлеге башлыгы
МП

Корешок

Жирләү турында таныклык « ____ » _____ 20__ ел № _____ алдым

_____
(күмәү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булган очракта)
(юридик затның тулы исеме)

_____
(жирләү өчен җаваплы затның яшәү урыны (юридик затның урнашу урыны)

_____
(жирләү өчен җаваплы зат (юридик зат) контакт телефоны
Жирләү өчен җаваплы зат вазыйфалары миңа аңлатылды һәм
аңлашылды _____
(күмү өчен җаваплы зат имзасы (мөрәжәгать итүче вәкиле)

Корешок _____ муниципаль берәмлеге башкарма комитетында күмелгән
урыннарны исәпкә алу (теркәү) китабы составында саклана.

